Súd:	Krajský súd Prešov
Spisová značka:	1Co/44/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8313205471
Dátum vydania rozhodnutia:	22. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jozef Angelovič
ECLI:	ECLI:SK:KSPO:2023:8313205471.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jany Jančíkovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., zastúpeného JUDr. Petrom Gdovinom, advokátom, so sídlom Kalininova 675, 066 01 Humenné, IČO: 42026938, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, 813 11 Bratislava, IČO: 00166073, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 11C/143/2013-366 zo 14.11.2019, takto

r o z h o d o l :

Mení rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi z titulu náhrady škody - ušlého zisku sumu 972,48 eur s 5,75 % úrokom z omeškania od 16.2.2013 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Mení rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o náhradu škody - nákladov na obhajobu tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1.287,57 eur spolu s 5,75 % úrokom z omeškania od 16.2.2013 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Mení rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie nemajetkovej ujmy tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 7.650,- eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiadna zo sporových strán nemá nárok na náhradu trov konania.

Štát - Slovenská republika má nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 57 % a vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 43 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe v celkovej výške 22.585,37 eur s prísl.. Priznal žalovanému vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Priznal štátu náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa domáhal na žalovanom náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe, pričom žalobu odôvodňoval tým, že Okresný súd Humenné uznesením sp. zn. 0Tp/41/06 zo dňa 16.7.2006 podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku vzal žalobcu do väzby a väzba začala plynúť u žalobcu dňom 13.07.2006 od 11.20 hod. a vykonávala sa v Ústave na výkon väzby v Košiciach. Na základe uznesenia Okresného súdu Humenné, sp. zn. 4T/150/2006-242 zo dňa 12.12.2006 bol žalobca ako obvinený podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku prepustený z väzby na slobodu, pričom rozsudkom Okresného súdu Humenné sp.

zn. 4T/150/06 zo dňa 25.10.2010 bol obvinený A. B., teda žalobca, ktorý bol stíhaný pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2, písm. a) Trestného zákona, oslobodený spod skutku uvedeného v obžalobe podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal. Vzhľadom na to, že krajský prokurátor vzal odvolanie okresného prokurátora proti uvedenému rozsudku späť, Krajský súd v Prešove vzal uznesením sp. zn. 1To/56/11-412 zo dňa 23.11.2011 späťvzatie odvolania na vedomie a napadnutý rozsudok tak nadobudol právoplatnosť. Celkom tak žalobca strávil vo väzbe nezákonne 153 dní a v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. žalobca sa preto domáhal nároku na náhradu škody voči žalovanému na základe predbežného prerokovania nároku, na základe výzvy žalobcu oznámil žalobcovi, že žiadosti žalobcu vyhovené nebolo.

3. Žalobca uplatňoval v konaní nárok na ušlý zárobok počas obdobia vo výkone väzby, ktorý po vrátení veci predstavoval sumu 972,48 eur.

4. Druhým nárokom žalobcu bol nárok na nemajetkovú ujmu, ktorá po vrátení veci predstavovala sumu 7.650,- eur. Tento nárok žalobca odôvodnil tým, že vzatím žalobcu do väzby a jeho dlhodobým pobytom vo väzbe bola vážnou mierou poškodená povesť žalobcu v jeho rodnej obci. Boli popretrhávané kamarátske, susedské, ako aj rodinné vzťahy a väzby s tým, že žalobca žil v spoločnej domácnosti so svojou chorou matkou, o ktorú sa príkladne staral, pričom po jeho zadržaní museli túto zaopatrovať iní príbuzní. V čase pred vzatím do väzby mal žalobca vážnu známosť, s ktorou sa chceli zobrať a plánovali spoločnú budúcnosť, avšak počas jeho pobytu vo väznici sa s ním jeho priateľka rozišla, čo žalobca veľmi ťažko znášal s tým, že stres a ťažké psychické rozpoloženie o uväznení partnera najviac spôsobili, že vtedajšia priateľka žalobcu E. F. potratila dňa 22.9.2006 ich nenarodené dieťa. Dlhodobý pobyt v kolúznej väzbe mal vážne následky aj na psychiku žalobcu, tento začal nadmerne požívať alkoholické nápoje a dlho si nevedel zohnať primeranú prácu a zaradiť sa do riadneho života. V súvislosti s nárokom žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, zástupca žalobcu zotrval na žalobe a mal za to, že zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone súdnej moci je zodpovednosťou objektívnou a zo strany poškodeného nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti s tým, že podstata nároku na náhradu škody sa v takomto prípade neviaže na správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v prípravnom konaní, ale na samotný výsledok trestného konania a v danej veci je nespornou skutočnosťou, že žalobca bol vo väzbe a nakoniec bol spod obžaloby oslobodený a z väzby prepustený s tým, že podľa názoru zástupcu žalobcu uplatnená nemajetková ujma nie je neprimeraná a táto má plniť určitú satisfakciu za to, že žalobca bol vzatý do väzby, kde strávil 153 dní. V dôsledku tejto skutočnosti došlo k poškodeniu povesti žalobcu v jeho rodnej obci ako aj v rodinnom živote a tvrdenia žalovaného o tom, že žalobca bol predtým trestne stíhaný podľa názoru zástupcu žalobcu sú irelevantné, pretože všetky jeho odsúdenia boli zahladené, a preto sa na neho podľa zákona hľadelo a hľadí ako keby nebol nikdy odsúdený, a teda ako na čestného a bezúhonného občana. Podľa názoru zástupcu žalobcu väzba žalobcu spôsobila životnú traumu počínajúc postupnou a veľmi dôkladnou zdravotnou prehliadkou celého tela obvineného a končiac jeho umiestnením do cely s ďalšími obvinenými s tým, že táto situácia spôsobuje veľkú psychickú záťaž, nakoľko je obvinený po dobu trvania väzby a celého trestného stíhania vylúčený nielen zo súkromného, ale aj spoločenského života v dôsledku straty dôvery jeho osoby, pretože po túto dobu je udržovaný v stave neistoty ohľadne svojej budúcnosti s tým, že žalobcovi hrozil v prípade uznania viny trest odňatia slobody až na 10 rokov, pričom samotné trestné stíhanie podľa zástupcu žalobcu trvalo viac ako 4 roky. Zástupca žalobcu zotrval aj na vyjadrení, že v čase vzatia do väzby mal vážny vzťah so svojou terajšou manželkou E. B., s ktorou si plánovali spoločnú budúcnosť a v tom čase bola jeho priateľka v druhom stave a obaja sa na dieťa veľmi tešili, avšak počas tehotenstva, aj pod vplyvom stresov, depresií a úzkosti, ktoré jeho priateľka prežívala z dôvodu uväznenia žalobcu, došlo k poškodeniu plodu a následne k potratu. Nakoniec to priateľka žalobcu nezvládla a so žalobcom sa na určitú dobu vtedy rozišla.

5. Ďalším nárokom žalobcu bol nárok na zaplatenie sumy 1.287,57 eur, ktorú žalobca uhradil právnemu zástupcovi za obhajobu v trestnom konaní.

6. V súvislosti s tým, že súd prvej inštancie mal skúmať, či žalobca svojím predchádzajúcim konaním si zavinil vzatie do väzby, bolo podľa zástupcu žalobcu potrebné skúmať, za akých okolností bol vlastne žalobca v danom prípade vzatý do väzby. V predmetnej veci žalobca bol vzatý príslušníkmi polície na vyšetrovacie úkony po tom, čo bol nájdený poškodený, pričom žalobca bol riadne v práci a nevedel ani o nejakom žiadnom skutku. Žalobca nezutekal, nepokračoval v trestnej činnosti a ani

neovplyvňoval žiadnych svedkov. Jednoducho bol vzatý do väzby z dôvodu, že tu bolo dôvodné podozrenie, že došlo k spáchaniu trestného činu a že žalobca už predtým sa dopustil takéhoto trestného činu v minulosti. Žalobca žiadnym spôsobom nespôsobil to, že mal byť vzatý do väzby, pretože nebol na úteku, neovplyvňoval svedka a ani nepokračoval v trestnej činnosti. Podľa zástupcu žalobcu teda žalobca v čase zadržania a následne v čase vzatia do väzby neurobil žiaden taký úkon, ktorý by zakladal dôvod väzby. Nemožno prihliadať na to, že žalobca sa dopustil v minulosti trestnej činnosti, pretože pre rozhodnutie o vzatí do väzby sú podstatné okolnosti v čase, v ktorom sa rozhodovalo o zadržaní a jeho vzatí do väzby. Podľa zástupcu žalobcu žalobca opieral svoj návrh v predmetnej veci z dôvodu, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby, a teda sa má za to, že väzba nebola dôvodná.

7. Z výsluchu žalobcu vyplýva, že v čase jeho zadržania pracoval na dedine u svojho zamestnávateľa a ráno za ním prišli policajti, pravdepodobne z kriminálky, ktorí sa ho opýtali či sa volá B. a zobrali ho so sebou, že ide do Humenného na výsluch. Keď sa ich opýtal, čo sa vlastne stalo, odpovedali mu, že sa to dozvie. Keď prišiel do Humenného dali mu fúkať, a keďže mal niečo z večera vypité, tak niečo nafúkal a bolo to asi 1 promile a niečo naviac. Stále sa policajtov vypytoval čoho sa dopustil, avšak oni mu odpovedali, že sa to o chvíľu dozvie. Potom mu povedali, že nejaký F. bol pobitý, pričom žalobca mal uviesť, že F. pozná, avšak o ničom nevedel a žiadneho F. na pive nestretol. Následne ho zadržali a vzali do cely predbežného zadržania na polícii v Snine, kde strávil 2 dni a na tretí deň prišiel do Humenného, kde na súde pred sudcom rozprával, že je nevinný, avšak sudca ho zobral do väzby. Žalobca ďalej tvrdil, že bol vzatý do väzby a väzbu vykonával vo väznici v Košiciach, pričom v čase, keď bol vzatý do väzby, tak sa staral o chorú mamu. Vo väzbe v Košiciach strávil asi 5 mesiacov a už na to ani nechcel pomyslieť a mal z toho nočné mory s tým, že si najal advokáta JUDr. Gdovina, ktorý chodil za ním každý mesiac a ktorý mu neustále hovoril, aby vydržal s tým, že vo väzbe sa dozvedel, že jeho matka má psychické problémy a že jeho družka, teda priateľka, potratila dieťa. V tom čase bol žalobca na dne. Plánoval, že si kúpi dom, zariadi ho a zabezpečí rodinu, avšak toto mu nevyšlo, pretože 5 mesiacov strávil vo väzbe. Po návrate z väzby bol prepustený z práce, nikde ho nechceli zamestnať, začal piť, avšak neskôr sa dal opätovne dokopy so svojou priateľkou a založili si aj rodinu s tým, že okolie naňho poukazovalo, že je basman a podobne. Napriek tomu tak hovorili, že nikomu nič neurobil, neublížil. Neskôr si našiel žalobca prácu v Čechách a aj tak cítil, že chlapi na neho poukazujú, že je to ten čo bol v base, pričom im stále vysvetľoval, že nebol v base, bol len vo väzbe. Žalobca ďalej uviedol, že keď príde domov do C., tak susedia naňho rôzne pozerajú a žalobca to ťažko znáša.

8. Žalovaný počas konania žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu a uplatňoval právo na náhradu trov konania s odôvodnením, že zákon č. 514/2003 Z.z. ustanovuje podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to:
1) nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup,
2) vznik škody,
3) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, pričom pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne.

9. V súvislosti s rozhodnutím o väzbe žalovaný poukazoval na to, že právo na náhradu škody či nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o väzbe nezakladá už samotná skutočnosť, že osoba bola vzatá do väzby a následne bola oslobodená. Žalobca musí nevyhnutne preukázať vznik škody (skutočnej škody, ušlého zisku ako aj nemajetkovej ujmy) i to, že vznikli práve v príčinnej súvislosti s väzbou (s rozhodnutím o väzbe). Zároveň vzatie do väzby za splnenia jej zákonných predpokladov je ústavou dovoleným prostriedkom dočasného obmedzenia osobných slobôd osoby dôvodne podozrivej zo spáchania trestného činu. Na to, aby bola osoba vzatá do väzby nie je nevyhnuté, aby bola vina podozrivej osoby jednoznačne preukázaná, postačuje dôvodné podozrenie. Žalovaný ďalej uviedol, že predmetné uznesenie o vzatí do väzby bolo vydané z dvoch dôvodov, a to podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku s tým, že ide o dôvod prevencie v pokračovaní trestnej činnosti a dôvod zamedzenia možnosti pôsobenia na osoby, ktorých výpoveď môže objasniť skutkové okolnosti. Podľa žalovaného dôvody na vzatie do väzby žalobcu boli jednoznačne odôvodnené a dané za predmetného skutkového stavu a Okresný súd Humenné postupoval pri vydaní uznesenia o vzatí do väzby sp. zn. 0Tp/41/2006 zo dňa 16.7.2006 v intenciách prevencie. Tejto skutočnosti nasvedčuje aj to, že zákonnosť väzby a teda aj nutnosť väzby bola potvrdená odvolacím súdom, t.j. Krajským súdom v Prešove, ktorý uznesením sp. zn. 2T/Tpo/34/2006 zo dňa 25.7.2006 zamietol sťažnosť žalobcu.

10. Žalovaný ďalej poukazoval na skutočnosť, že žalobca v žalobe uplatňoval aj ušlý zisk za obdobie, keď nepracoval, pričom podľa žalovaného je spochybnená výška ušlého zisku, keď žalobca si uplatňoval v žalobe výšku ušlého zisku nesprávne, a to z dôvodu, že v čase, keď bol vo väzbe, tak zdravotné poistenie za žalobcu hradil štát a z tohto dôvodu uplatňovanie hrubej mzdy za mesiace strávené vo väzbe podľa žalovaného bolo nesprávne. Navyše podľa žalovaného žalobca nepreukázal, že v čase vzatia do väzby bol riadne zamestnaný.

11. V súvislosti s nárokom žalobcu na nemajetkovú ujmu, žalovaný poukazoval na to, že je nevyhnuté preukázať neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý mal byť spôsobený práve uznesením o vzatí do väzby. O neoprávnenom zásahu však nie je možné hovoriť v prípade, že zásah bol dovolený zákonom pokiaľ nie sú prekročené medze zákona. Priznanie peňažného plnenia ako náhradu nemajetkovej ujmy predpokladá značnú mieru zásahu do osobnosti fyzickej osoby, pričom výšku takejto nemajetkovej ujmy je oprávnený ustáliť len súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy, ak k okolnostiam, za ktorých k porušovaniu práva došlo.

12. Žalovaný namietal aj výšku nemajetkovej ujmy, t.j. uplatňovanú sumu 16.885,- eur a v tejto súvislosti žalovaný poukazoval na to, že žalobca bol v minulosti 5-krát súdne trestaný a žalovaný považoval za veľmi nepravdepodobne, že k zhoršeniu a poškodeniu povesti v rodnej obci došlo práve jedine v príčinnej súvislosti s predmetnou väzbou.

13. V súvislosti s tvrdením žalobcu v žalobe, že stres a ťažké psychické rozpoloženie po uväznení partnera spôsobili, že vtedajšia partnerka žalobcu E. F. potratila dňa 22.9.2006 ich ešte nenarodené dieťa, žalovaný poukázal na to, že z lekárskeho odborného vyšetrenia vyplýva, že došlo k umelému prerušeniu tehotenstva v 6. mesiaci tehotenstva pre zvýšené riziko toho, že plod je postihnutý tzv. Downovým syndrómom. Je všeobecne známe, že predmetná vada je vrodená, spravidla spôsobená prebytočným chromozómom na 21. chromozómovom páre a riziko Downovho syndrómu sa zvyšuje so zvyšujúcim sa vekom matky. Nie je v žiadnom prípade možné, aby predmetná vada bola spôsobená stresom alebo ťažkým psychickým rozpoložením žalobcovej priateľky a žalovaná považovala uvádzanie predmetných záverov za nesprávne a zavádzajúce využívanie predmetnej situácie na účely uplatnenia si náhrady škody v súvislosti s väzbou za hraničiace s dobrými mravmi.

14. Žalovaný ďalej vzniesol aj výhrady voči úroku z omeškania, ktorý žalobca uplatňoval v tomto konaní a poukazoval na ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je škodca povinný zaplatiť škodu prvý deň po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal, avšak náhrada škody v danom prípade závisela od posúdenia, teda rozhodnutia súdu, a preto sa žalovaný nemohol dostať do omeškania prvý deň po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal ani po uplynutí šiestich mesiacov na predbežné prerokovanie nároku a omeškanie v danom prípade vzniká až po uplynutí lehoty na plnenie vyplývajúce z rozhodnutia vo veci samej.

15. V danej veci je nespornou skutočnosťou, že Okresný súd Humenné uznesením sp. zn. 0Tp/41/06 zo dňa 16.7.2006 podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku vzal žalobcu do väzby a väzba začala plynúť u žalobcu dňom 13.7.2006 od 11.20 hod. a vykonávala sa v Ústave na výkon väzby v Košiciach. Na základe uznesenia Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T/150/2006-242 zo dňa 12.12.2006 bol žalobca ako obvinený podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku prepustený z väzby na slobodu, pričom rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T/150/06 zo dňa 25.10.2010 bol obvinený A. B., teda žalobca, ktorý bol stíhaný pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2, písm. a) Trestného zákona, oslobodený spod skutku uvedeného v obžalobe podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal. Vzhľadom na to, že krajský prokurátor vzal odvolanie okresného prokurátora proti uvedenému rozsudku späť, Krajský súd v Prešove vzal uznesením sp. zn. 1To/56/11-412 zo dňa 23.11.2011 späťvzatie odvolania na vedomie a napadnutý rozsudok tak nadobudol právoplatnosť. Celkom tak žalobca strávil vo väzbe 153 dní.

16. Predmetom žaloby bol nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej žalobcovi nezákonnou väzbou. V súvislosti s nárokom žalobcu je potrebné konštatovať, že je pravdou, že zodpovednosť štátu za spôsobenú škodu pri výkone súdnej moci je zodpovednosťou objektívnou a zo strany poškodeného nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti. Na druhej strane je však potrebné

poukázať na ust. 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. v znení noviel, v zmysle ktorého právo na náhradu škody nevznikne ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama.

17. V danej veci je potrebné prisvedčiť vyjadreniam žalovaného, ktorý poukazoval na skutočnosť, že väzobné stíhanie si zavinil samotný žalobca, čo vyplýva z uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Tpo/34/06-21 zo dňa 25.7.2006, ktorý zamietol sťažnosť obvineného A. B. voči uzneseniu Okresného súdu Humenné sp. zn. 0Tp/42/06 zo dňa 16.7.2006, ktorým bol obvinený vzatý do väzby, pričom v odôvodnení Krajský súd v Prešove konštatuje, citujem: „Obavu uvedenú v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku napĺňa skutočnosť, že obvinený už bol v minulosti 5-krát súdne trestaný pre rôznorodú trestnú činnosť. Naposledy rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T/402/02 zo dňa 18.6.2003 pre trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Trestného zákona, kde mu bol uložený peňažný trest vo výmere 21.000,- Sk, tiež náhradný trest odňatia slobody v trvaní jedného roka, pričom peňažný trest doposiaľ uhradený nebol. Za takéhoto stavu v tomto štádiu trestného stíhania aj podľa názoru krajského súdu hrozí, že ponechaním obvineného na slobode, tento by mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti násilného charakteru vychádzajúc aj z možného motívu konania, ktorý označil poškodený G. F., teda vzájomných dlhodobých sporov o náhradu škody“.

18. Pri rozhodovaní o nároku žalobcu na náhradu škody, súd vychádzal z odpisu registra trestu žalobcu, z ktorého vyplýva, že žalobca bol pred vzatím do väzby 5-krát súdne trestaný pre rôznu trestnú činnosť, čo podľa názoru súdu zakladá dôvody, pre ktoré žalobcovi nevznikol nárok na náhradu škody z dôvodu, že väzobné stíhanie si zavinil samotný žalobca. S poukázaním na ust. § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. v znení noviel, teda žalobcovi nevznikol nárok na náhradu škody, a preto súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

19. Výrok o trovách konania vo vzťahu medzi sporovými stranami odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP a výrok o trovách konania vo vzťahu medzi sporovými stranami a štátom odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP a § 256 CSP.

20. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

21. Poukázal na to, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, teda odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). V súvislosti s namietaným nesprávnym právnym posúdením poukázal na ustálenú a konštantnú judikatúru, podľa ktorej, ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, je potrebné s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté, preto logicky ani nemal byť vzatý do väzby. Mal za to, že z gramatického, logického a systematického výkladu § 8 ods. 6 písm. a) Zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vyplýva, že osoba si musela väzbu zaviniť. Teda pre aplikáciu tohto ustanovenia sa vyžaduje úmyselné a vedomé konanie osoby, ktoré za splnenia ďalších zákonných podmienok vedie k vzatiu osoby do väzby. Na základe toho tvrdil, že skutočnosť, že žalobca bol v minulosti niekoľkokrát súdne trestaný takouto skutočnosťou nemôže byť a ani nie je, nakoľko nejde o úmyselné a vedomé konanie osoby, ale o skutočnosti, ktoré sa stali v minulosti a nijako nesúvisia s predmetnou väzbou a nemôžu zakladať dôvody preventívnej väzby. Konštatoval, že v trestnom konaní nebolo preukázané, že by sa žalobca (obvinený) pokúsil ujsť, ani to, že by sa skrýval, čím by dal príčinu na odôvodnenie väzobného stíhania a ani v tomto konaní o tom žalovaná nepredložila žiadne dôkazy. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

22. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

23. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., po nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP) a po doplnení dokazovania oboznámením vyčíslenia trov obhajoby žalobcu, rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T/150/06 z 25.10.2010, odpisov mzdových listov žalobcu, oznámenia o výsledku predbežného prerokovania nároku žalobcu, potvrdenia o príjme a znaleckého

posudku znalca H. D. a zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie treba postupom podľa § 388 CSP zmeniť.

24. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého v zásade správne zistil skutkový stav, a to aj v spojitosti s predchádzajúcim rozhodnutím vo veci rozsudkom č.k. 11C/143/2013-270 z 24.1.2018 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 11C/143/2013-323 z 20.3.2019, avšak riadiac sa právnym názorom odvolacieho súdu zo skoršieho štádia konania č.k. 15Co/42/2019-328 zo 16.7.2019 vo veci nesprávne rozhodol. Týmito rozhodnutiami súdu prvej inštancie v spojení s uvedeným rozhodnutím odvolacieho súdu bolo v prejednávanej veci právoplatne rozhodnuté o žalobe nad rámec nárokov, ktoré sú v súčasnosti predmetom konania a ktoré si žalobca pôvodne uplatňoval vo širšom rozsahu, avšak časť z nich bola právoplatne uvedenými rozhodnutiami zamietnutá a o časti z nich bolo konanie zastavené.

25. Následne bolo odvolacím súdom bolo v tejto veci už rozhodnuté rozsudkom č.k. 15Co/3/2020-389 z 24.9.2020, ktorý však bol zrušený uznesením Najvyššieho súdu SR č.k. 7Cdo/122/2021-488 z 27.10.2022.

26. Z tohto rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí sa nedostatočne venoval odôvodneniu záveru o tom, že nároky uplatňované žalobcom v tomto konaní nie sú dôvodné, nakoľko je adekvátny záver, že si predmetnú väzbu, ktorá je dôvodom pre podanie tejto žaloby, zavinil sám.

27. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukázal na to, že pokiaľ ide o interpretáciu ustanovenia § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., treba dať do pozornosti, že posúdenie, či obvinený (obžalovaný) si väzbu zavinil sám, sú (po zvážení konkrétnych okolností individuálneho prípadu) významné skutočnosti, ktoré boli dôvodom pre jeho vzatie do väzby, pričom samotný pojem zavinenie je potrebné vykladať skôr reštriktívne, aby samotný aspekt zavinenia neznamenal vo svojej podstate popretie úmyslu zákonodarcu založiť zodpovednosť štátu aj za zákonné rozhodnutie o väzbe. V okolnostiach posudzovanej veci by mohla mať skutočnosť, že obvinený už bol v minulosti päťkrát súdne trestný pre rôznorodú trestnú činnosť, svoj význam pri zavinení si väzby (iba) vtedy, ak by sa žalobca priznal k spáchaniu zločinu, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie, čo ale z obsahu rozhodnutí nižších súdov nevyplýva. Naopak žalobca v odvolaní tvrdil, že o žiadnom skutku (pre ktorý bolo začaté voči nemu trestné stíhanie a bol vzatý do väzby) nemal vedomosť.

28. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že v priebehu trestného konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 4T/150/2006 sa žalobca ako obvinený a obžalovaný ku spáchaniu predmetného skutku nepriznal, pričom v konečnom dôsledku bol spod obžaloby týkajúcej sa ublíženia na zdraví poškodenému G. F. oslobodený rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 4T/150/2006-390 z 25.10.2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 1To/56/2011-412 z 23.11.2011.

29. Za týchto okolností (vo svetle právneho názoru vysloveného v uznesení Najvyššieho súdu SR č.k. 7Cdo/122/2021-468 z 27.10.2022) nemožno urobiť záver, že žalobca si väzbu v prejednávanej veci zavinil sám, nakoľko okolnosť, že v minulosti bol už päťkrát súdne trestaný pre rôznorodú trestnú činnosť, nemožno posudzovať ako element, ktorý by odôvodňoval záver o tom, že si žalobca väzbu zavinil sám.

30. Preto je dôvodné, aby žalobcovi bola priznaná náhrada škody za väzbu, ktorá so zreteľom na výsledok trestného konania bola vykonaná nedôvodne, a teda nezákonne, pričom ide o objektívnu zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe.

31. Objektívna zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe predpokladá súčasné splnenie troch podmienok: 1/ rozhodnutie o vzatí do väzby, 2/ vznik škody a 3/ príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím o väzbe a vznikom škody. Dôkazné bremeno o kumulatívnom splnení všetkých týchto podmienok leží na žalobcovi (poškodenom). Možnosť náhrady škody paušálnou sumou, ktorú zákonodarca v ustanovení § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012 na tento účel určil, sa týchto podmienok zodpovednosti nijako nedotýka ani ich nenahrádza; ide o inštitút, ktorý má garantovať rýchlejšie a jednoduchšie konanie o náhradu škody bez toho, aby bolo potrebné vykonať dokazovanie na zistenie jej výšky. V súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu ČR z 19.2.2008, sp. zn. 25Cdo/1965/2006, či uznesením toho istého súdu z 27.3.2008, sp. zn. 25Cdo/772/2006 vzniká

nárok na náhradu ušlého zisku v paušalizovanej podobe len vtedy, ak sú splnené všetky predpoklady zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe, vrátane toho, že u poškodeného nedošlo k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to dalo s ohľadom na pravidelný beh udalosť očakávať, a že sa tak stalo v príčinnej súvislosti s rozhodnutím o väzbe. Žiadnu fikciu ani domnienku existencie ušlého zisku tým zákon nezakladá, čo okrem výkladu textu zákona aj jeho zmyslu vyplýva i z dôvodovej správy k zákonu, podľa ktorej nárok na náhradu škody v súvislosti s výkonom väzby nevzniká, ak poškodenému zisk neušiel.

32. Zákon č. 514/2003 Z.z. bližšie nedefinuje pojem škody ani neupravuje rozsah jej náhrady, preto je potrebné v tejto otázke vychádzať z ustanovenia § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa uhrádza skutočná škoda, a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

33. Škodou zákon mieni ujmu, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného (spočíva v zmenšení jeho majetkového stavu) a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi, a je teda nahraditeľná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peniazmi. Za skutočnú škodu je potom nutné považovať takú ujmu, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodovou udalosťou a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré je potrebné vynaložiť na uvedenie veci do predošlého stavu.

34. Možno preto konštatovať, že je daná zodpovednosť štátu za škodu, ktorá vznikla žalobcovi v súvislosti s nezákonnou väzbou, čo vyplýva z toho, že žalobca bol v konečnom dôsledku spod obžaloby oslobodený a pri absencii zavinenia žalobcu na vzatí do väzby, čo vyplýva z okolností prípadu a z právneho názoru najvyššieho súdu, treba túto väzbu hodnotiť ako nezákonnú.

35. Žalobca takto preukázal všetky podmienky pre uplatnenie nároku, t.j. rozhodnutie o väzbe, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím o väzbe a škodou.

36. Z týchto dôvodov odvolací súd priznal žalobcovi náhradu škody titulom straty na zárobku a to v rozsahu čistej mzdy a v rámci, ktorý je daný predchádzajúcimi rozhodnutiami súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu v tejto veci.

37. Podľa mzdového listu žalobcu čistá mzda predstavovala v rozhodnom období, teda za mesiac apríl - jún 2006 sumu 198,334 eur mesačne, a teda za toto obdobie žalobca odpracoval celkom 528 hodín a z tohto názoru je potrebné vychádzať z čistej mzdy, teda zo sumy 198,334 eur s tým, že priemerná hodinová mzda žalobcu za obdobie mesiaca apríl - jún 2006 by predstavovala 1,126 eur, a tak za jeden kalendárny mesiac mohol žalobca odpracovať priemerne 173,92 hodín a vynásobením tejto hodnoty o hodnotu 1,126 eur sa dospeje k priemernej mesačnej mzde žalobcu vo výške 195,83 eur, a preto ušlý zisk žalobcu za mesiac júl 2006 mohol predstavovať 117,10 eur, za mesiac august 2006 sumu 195,83 eur, za mesiac september 2006 sumu 195,83 eur, za mesiac október 2006 sumu 195,83 eur, za mesiac november 2006 sumu 195,83 eur a za mesiac december 2006 sumu 72,064 eur, teda čistá mzda žalobcu predstavuje za obdobie počas väzby sumu 972,48 eur, ktorú odvolací súd žalobcovi priznal.

38. Druhý nárok, ktorý žalobca v konaní uplatňoval bola suma 2.901,07 eur, ktorú žalobca vynaložil v trestnom konaní na trovy obhajoby. V tejto súvislosti žalobca preukázal, že v súvislosti s trestným stíhaním vyplatil advokátovi JUDr. Gdovinovi dňa 14.7.2006 sumu 100.000,- Sk za svoju obhajobu, a to prostredníctvom svojej sestry B. I., pretože žalobca už bol zadržaný na polícií, pričom svedkyňa potvrdila, že išlo o finančné prostriedky, ktoré patrili žalobcovi. Žalobca má v zmysle § 18 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov za obhajobu v súvislosti s nezákonnou väzbou, a za úkony právnej pomoci v trestnom konaní od prevzatia obhajoby dňa 14.6.2006 do prepustenia žalobcu z väzby dňa 12.12.2006. Prehľad vykonaných úkonov vyplýva z obsahu spisu OS Humenné sp. 4T/152/2006 a z potvrdení predložených zástupcom žalobcu, z ktorých vplývajú ďalšie porady obhajcu so žalobcom. Išlo o účelné porady a konzultácie žalobcu s obhajcom, pretože v danej veci bol žalobca stíhaný za závažný trestný čin, kde mu hrozil v prípade uznania viny vysoký trest odňatia slobody. Z týchto dôvodov treba za účelne vykonané úkony obhajoby v trestnom konaní považovať tieto úkony:
- 14.7.2006 - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady
- 14.7.2006 - výsluch poškodeného FNsP Prešov
- 16.7.2006 - účasť na rozhodovaní o väzbe žalobcu na OS Humenné
- 19.7.2006 - podanie sťažnosti voči uzneseniu o vzatí do väzby

- 27.7.2006 - výsluch obvineného v ÚVV Košice
- 8.8.2006 - porada s klientom - ÚVV Košice
- 4.9.2006 - výsluch svedka OR PZ Humenné
- 11.9.2006 - účasť na rekonštrukcii
- 12.9.2006 - podanie návrhu na vykonanie dôkazov
- 14.9.2006 - porada s klientom - ÚVV Košice
- 19.9.2006 - podanie žiadosti o prepustenie z väzby
- 20.10.2006 - porada s klientom - ÚVV Košice
- 9.11.2006 - podanie návrhu na vykonanie dôkazov
- 24.11.2006 - porada s klientom - ÚVV Košice
- 29.11.2006 - účasť na pojednávaní na OS Humenné
- 30.11.2006 - porada s klientom ÚVV Košice
- 12.12.2006 - účasť na pojednávaní na OS Humenné

39. Takto sú dôvodné náklady obhajoby za 1 úkon vo výške 33,99 eur za účasť na verejnom zasadnutí na OS Humenné dňa 15.11.2006 a 18 krát režijný paušál po 5,44 eur. Pri výpočte výšky náhrady súd vychádzal z ust. § 12 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Spolu náhrada za obhajobu žalobcu tak predstavuje sumu 1.287,57 eur.

40. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy treba konštatovať, že Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v Čl. 5 ods.1 (právo na osobnú slobodu) stanovuje, v ktorých prípadoch možno v súlade so zákonom pozbaviť jednotlivca osobnej slobody. V Čl. 5 ods. 5 garantuje každému, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, právo na odškodnenie. Podľa Čl. 13 Dohovoru každý, koho práva a slobody priznané dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

41. Aj v prípadoch náhrady nemajetkovej ujmy za väzbu boli v Českej republike kritériá určovania ustálené judikatúrou Rč. 52/2012, Najvyšší súd Českej republiky, rozsudok sp. zn. 30Cdo/2357/2010 z 11. januára 2012. (v českej právnej úprave osobitné kritériá pre tieto prípady nie sú stanovené, § 31a ods. 2 zák. č. 82/1998 Sb. ukladá prihliadnuť k závažnosti vzniknutej ujmy a okolnostiam, za ktorých k nemajetkovej ujmy došlo). Najvyšší súd Českej republiky aj tu vychádzal z toho, že toto ustanovenie je normou s relatívne neurčitou hypotézou a uviedol, že pri stanovení peňažnej náhrady za nemateriálnu ujmu spôsobenú nezákonným obmedzením osobnej slobody zo strany štátu základnými okolnosťami spravidla sú povaha trestnej veci, celková dĺžka obmedzenia osobnej slobody a následky v osobnej sfére poškodenej osoby. (...) Ak uplatní poškodený nárok na poskytnutie zadosťučinenia vedľa požiadavky na ospravedlnenie tiež prostriedkami morálnymi alebo peňažnými, je na individuálnom posúdení, či je popri ospravedlnení pre naplnenie zásady primeranosti potrebné tiež napr. konštatovať porušenie práva, alebo poskytnúť - tiež popri nej - zadosťučinenie v peniazoch. Rč. 52/2012, Najvyšší súd Českej republiky, rozsudok sp. zn. 30Cdo/2357/2010 z 11. januára 2012. K jednotlivým kritériám bližšie uviedol:
a) Povaha trestnej veci je typová závažnosť trestného činu, pre ktorý bola osoba väzobne držaná;
b) Časové okolnosti väzby (jej trvanie) sú objektívne vyjadriteľným kritériom; v Českej republike s ohľadom na životnú úroveň v prípade väzby za adekvátne je potrebné považovať orientačne priznanie 500,- – 1500,- Kč za každý deň trvania väzby. Do úvahy je potrebné vziať aj to, že neoprávnená väzba môže pôsobiť inak bezprostredne po uvalení, keď u osoby dochádza k prvotnému šoku zo zatknutia (najintenzívnejšie pociťované obdobie, v ktorom sú náhle narušené takmer všetky zložky každodenného života) a inak pri jej ďalšom plynutí. Niekedy sa môže stať, že v prípade väzby trvajúcej iba niekoľko dní môže byť vzniknutá ujma podstatne intenzívnejšia než v prípade väzby niekoľkotýždňovej;
c) Pri hodnotení následkov v osobnostnej sfére je potrebné vychádzať z toho, že samotné držanie vo väzbe má z povahy veci negatívne dopady na slobodu pohybu i právo na súkromie, a že v tomto ohľade výkon väzby sám osebe spôsobí ujmu na základných právach a slobodách. Ďalej spôsobí stres, neistotu, úzkosť. Prihliadnuť treba aj k ďalším okolnostiam, akými sú napr. podmienky vo väzobnej väznici, možnosť kontaktu s príbuznými a okolím a s tým súvisiace porušenie práva na rodinný život. Prípadne je potrebné vziať do úvahy aj dopad uvalenia väzby na profesijný život osoby, na jej spoločenskú česť a povesť, pričom relevantné môže byť aj to, že informácie o zatknutí a väzbe boli a za akých okolností šírené.

42. Ako ďalej vyplýva z odôvodnenia konkrétneho rozhodnutia, Najvyšší súd Českej republiky stanovil kritériá, odvolávajúc sa na prístup Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Shilayev v. Rusko, Európsky súd pre ľudské práva, sťažnosť č. 9647/02, rozsudok zo 6.10.2005 a poukázal i na to, že napr. vo veci Tsirilis a Koloumpas v. Grécko Európsky súd pre ľudské práva, sťažnosť č. 19233/91, 19234/91, rozsudok z 29.5.1997 priznal Európsky súd pre ľudské práva za neoprávnenú väzbu v trvaní 12, resp. 13 mesiacov primerané zadosťučinenie (v prepočte) 970.000,- Kč, resp. 885.000,- Kč, či vo veci Al-Jedda v. Spojené kráľovstvo Európsky súd pre ľudské práva, sťažnosť č. 43295/99, rozsudok z 28. mája 2002 za 18-mesačnú väzbu sumu 16.500,- eur.

43. Najvyšší súd Českej republiky ďalej poukázal i na to, že francúzske súdy v takýchto prípadoch prihliadajú aj na osobnú situáciu osoby vzatej do väzby, jej zdravotný stav, vek, povolanie, rodinnú situáciu, okolnosti zadržania, podmienky a dĺžku zadržania, ako aj na to, že napr. taliansky právny poriadok stanovuje hornú hranicu náhrady za nezákonnú väzbu sumou približne 516.000,- eur, pričom v zásade sa aplikuje aritmetické pravidlo, a to 235,83 eur (deň nezákonnej väzby). Vo Švédsku je vyššou sumou odškodňovaný prvý mesiac väzby než ďalšie, vyššie odškodnenie je priznávané v prípadoch podozrenia zo spáchania obzvlášť závažného trestného činu než v prípade iných trestných činov, či vyššie odškodnenie sa priznáva osobám vo veku 15 - 20 rokov, než osobám starším.

44. Na to, že priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy za väzbu v takýchto prípadoch musí zodpovedať aj požiadavke spravodlivosti, poukázali už aj slovenské súdy. Krajský súd v Žiline v rozsudku sp. zn. 9Co/52/2010 zo dňa 25.3.2010 konštatoval: Výška náhrady nemajetkovej ujmy je výlučne na posúdení súdu, pričom súd je povinný prihliadnuť na okolnosti konkrétneho prípadu a závažnosť vzniknutej ujmy v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Výkonom väzby dochádza k výraznému obmedzeniu súkromného a rodinného života väzobne stíhanej osoby, k jej odčleneniu od najbližších a tým aj k neodvratnému zásahu do jej citového a intímneho života. V tejto veci trvala väzba 853 dní a krajský súd považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za každý deň trvania väzby sumu 99,58 eur, pretože táto suma postačuje na zmiernenie následkov nezákonnej väzby (o úplnom odstránení následkov v prípade obmedzenia osobnej slobody nemožno hovoriť ani v prípade akéhokoľvek finančného odškodnenia).

45. Je nepochybnou skutočnosťou, že žalobca bol vo väzbe od 13.7.2006 do 12.12.2006, kedy bol prepustený na slobodu a celkom vo väzbe žalobca strávil 153 dní. Pretože následne žalobca bol oslobodený spod obžaloby za skutok pre, ktorý bol stíhaný je potrebné väzbu u žalobcu považovať, ako už bolo vyššie konštatované, za nezákonnú.

46. Žalobca svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil skutočnosťou, že počas trvania väzby bol žalobca vylúčený nielen zo spoločenského života, kultúrneho a športového, ale najmä z rodinného života. Vo väzbe bol pod silným psychickým tlakom ohľadne jeho budúcnosti, pretože bol obvinený zo závažného trestného činu, za ktorý mu v prípade uznania viny hrozil trest odňatia slobody až na 10 rokov nepodmienečne. Žalobca v dôsledku nezákonného väzobného stíhania prišiel o svoje živobytie, o svoju dobrú povesť v rodnej obci. Po prepustení z väzby sa žalobca nevedel zaradiť do normálneho života, a to aj v dôsledku správania sa okolia vo vzťahu k žalobcovi. Život žil v malej obci, v ktorej každý vedel, že žalobca bol vo väzbe a po prepustený každý naňho zazeral ako na zločinca. Následkom toho, že žalobca začal nadmerne požívať alkohol a trvalo mu dlhšiu dobu, aby si opäť našiel zamestnanie.

47. Preto sú u žalobcu sú splnené podmienky na priznanie nemajetkovej ujmy z titulu nezákonnej väzby a vzhľadom na vykonané dokazovanie považoval odvolací súd za primerané priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50,- eur za jeden deň väzby, čo po prepočte (153 dní nezákonnej väzby) predstavuje sumu 7.650,- eur.

48. Spolu tak súd priznal žalobcovi sumu 9.910,05 eur, ktorá predstavuje náhradu ušlého zisku vo výške 972,48 eur, náklady obhajoby vo výške 1.287,57 eur a nemajetková ujma vo výške 7.650,- eur.

49. Zároveň odvolací súd postupom podľa § 517 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka priznal žalobcovi aj nárok na úroky z omeškania vo výške 5,75 % ročne (§ 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.), a to v zhode so žalobným návrhom, t.j. od 16.2.2013, nakoľko po predbežnom prerokovaní nárokov žalobcu uplatnených u žalovaného, listom z 11.2.2013 žalovaný žalobcovi oznámil, že jeho žiadosti v rámci predbežného prerokovania nároku nebolo vyhovené. Je teda zrejmé, že žalobca si tento úrok

z omeškania uplatňuje za obdobie po tom, čo žalovaný po predbežnom prerokovaní o tomto nároku žalobcu negatívne rozhodol.

50. Na základe uvedeného postupom podľa § 388 CSP odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe vo vyššie uvedenom smere vyhovel, pričom ako bolo vyššie uvedené vo zvyšku nárokov žalobcu bola žaloba už právoplatne zamietnutá alebo konanie zastavené.

51. O trovách konania sporových strán bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 2 CSP a § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Vychádzajúc z tohto zákonného ustanovenia odvolací súd priznal trovy konania žalovanému v rozsahu 14 % z dôvodu, že žalobca uplatňoval v konaní zaplatenie sumy 22.585,37 eur, pričom mu bola priznaná suma 9.910,05 eur, čo predstavuje úspech žalobcu 43 % a úspech žalovaného 57 %. Preto by mal žalovaný v zásade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 14 %, avšak to pravidlo nemožno v prejednávanej veci v otázke náhrady trov konania medzi sporovými stranami uplatniť, pretože nárok na náhradu nemajetkovej ujmy závisel najmä na úvahe súdu, a preto je účelné, po zvážení veľmi malého rozdielu v úspechu a neúspechu strán v konaní, v otázke náhrady trov konania aplikovať zásadu o čiastočnom úspechu každej zo strán v tomto konaní a vysloviť, že žiadna zo sporových strán nemá nárok na náhradu trov konania.

52. O náhrade trov konania štátu (náklady na svedočné a znalečné) bolo rozhodnuté v zmysle § 255 ods. 1 CSP, a to podľa pomeru úspechu a neúspechu strán v konaní. Nakoľko žalobca mal v konaní neúspech vo výške 57 % odvolací súd priznal náhradu trov štátu vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 57 % a vo vzťahu k žalovanému priznal súd náhradu trov štátu v rozsahu 43 % so zreteľom na takúto výšku neúspechu žalovaného v konaní.

53. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.
Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).
Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).
Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).